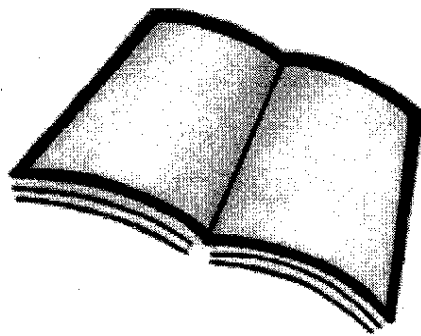

قابلیت های اساسی آموزش

دری

صنف اول

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پشگفتار:

این کتاب که فعلاً در دسترس شما قرار دارد از جمله یکی از کتابهای رهنمای معلم در بخش مضامین دری، پشتو و ریاضیات میباشد. این سلسله کتابها توسط یک گروهی از دانشمندان مجرب تعلیم و تربیه افغان در سال ۱۹۹۹ انکشاف یافته که هدف آن کمک به معلمین در مورد دانستن قابلیت‌های اساسی آموزش که باید در صنوف ابتدائی مکاتب مدنظر گرفته شود میباشد. در انکشاف این مواد از منابع مختلف، به شمول کتابهای فعلی که در مکاتب ابتدائیه تدریس میشوند، کار گرفته شده است.

کتابهای تقویه لسان به شکل ذیل ترتیب و تنظیم گردیده اند:

- در مجموع شش کتاب رهنما برای صنوف اول الی ششم در مضامین پشتو، دری و ریاضی وجود دارد.
- هرکتاب مشتمل بر یک لست از قابلیت‌های اساسی آموزش برای صنف مربوط آن میباشد، که این لست معلم را در دانستن اینکه کدام قابلیتها را باید تدریس کند کمک مینماید:
- برای صنف اول این قابلیتها شامل آماده گی برای خواندن، مهارتهای درک مفاهیم، مهارتهای نوشتن واصطلاحات شفاعی میباشد.
- برای صنوف دوم تا ششم این قابلیتها شامل شنیدن و خواندن لغات و درک مفاهیم، ساختارهای گرامری، املا و انشاء میباشد.

- برای صنوف پنجم و ششم مهارت‌های مطالعه نمودن هم علاوه شده است.

هر یک از قابلیت‌های ذکر شده در لست به مهارت‌های خاص لسانی تقسیم شده است که جواب‌گوی انکشاف اطفال در سویه‌های مختلف بوده، و معلم را در قسمت دانستن ضرورت تدریس مهارت‌های خاص لسانی صنوف مختلف کمک مینماید.

هر کتاب حاوی مثال‌های انکشاف مهارت‌های لسان می‌باشد که آنها باید در صنوف مشخص تدریس شوند.

- برای صنف اول مثالها ساده بوده و در بر گیرنده حروف، کلمات، جملات ساده و متن‌های کوتاه می‌باشد.

- برای صنوف ۲ - این مثالها طور ذیل ترتیب و تنظیم گردیده است:

خواندن و درک مفاهیم : خواندن متن‌های کوتاه با سوالات جهت درک مفاهیم و امتحان نمودن مهارت‌های خواندن و شنیدن.

ساختار گرامری: مشتمل بر تمریناتی است که باید در صنف مربوط آن تدریس گردد.

املا : مثال‌های از قوانین و مقررات خاص املا را در بر داشته به شکلی که این مثالها به تدریج مشکل‌تر و یا مغلق‌تر می‌گردند.

انشاء : حاوی مثال‌های تمرینات نوشتن و انشاء بوده به شکلی

که این مثالها به تدریج مشکل تر و یا مغلق تر میگردند.
این مثالها معلمین را به طور ذیل کمک میکنند:

- این امر را یقینی میسازد که همه معلمین مهارت
مربوطه را یکسان بدانند.

- معلمین مثالها را جهت امتحان نمودن این امر که آیا
اطفال مهارت های مربوطه را درست دانسته اند و یا
نه استعمال کرده میتوانند.

- معلمین میتوانند با استفاده از این مثالها، تمرین های
اضافی را برای اطفال تهیه کنند.

این کتابها نه تنها برای معلمین مفید بوده بلکه مریبان معلمین نیز میتوانند
از این کتابها استفاده نمایند. بطور مثال، آنها میتوانند از این کتابها جهت
معرفی قابلیت های اساسی آموزش لسان، تدریس محتویات مضامین و آموزش
برای معلمین جهت انکشاف و تهیه مواد کم مصرف درسی استفاده کنند.
نظارت کننده گان تعلیمی میتوانند از مثالهای متذکره در این کتابها جهت
امتحان نمودن این امر که آیا اطفال قابلیت های انکشاف لسان را فرا گرفته اند
و یا نه استفاده کنند. همه اشخاصیکه در انکشاف این مواد سهم داشته اند
امید وارند که آموزگاران افغان این مواد را در مورد کار شان با اطفال مفید
بیابند.

مؤسسات ذیل در تهیه و ترتیب این کتب سهم داشته اند:

OI/ HEP	Ockenden International/ Hangu Education Program	پروگرام تعلیم و تربیه هنگو
UNCHS/ Habitat	United Nation Center for Afghanistan	هیئات
IRC	International Rescue Committee	کمیته بین المللی نجات
SCA	Swedish Committee for Afghanistan	کمیته سویدن برای افغانستان
SAB	Solidarite Afghanistan Belgium	همبستگی بلجیم با افغانستان
GTZ-BEFARE	Basic Education for Afghan Refugees	اداره کمکهای تکنیکی المان
		تعلیمات اساسی برای مهاجران افغانستان
AIL	Afghan Institute of Learning	انستیتیوت آموزشی افغان
CARE	Cooperative Assistance Relief Evcrywhere	پاملرنه
PSD	Partners for Social Development	همکاران ترقی اجتماعی (همتا)
SCF-US	Save the Children Federation - US	دفتر حمایه اطفال
	Afghan Teachers and Schools Union in Quetta	اتحادیه معلمین و مکاتب افغان در شهر کویته
NAC	Norwegian Afghanistan Committee	کمیته ناروی برای افغانستان
ECAR	Education Committee for Afghan Refugees	کمیته تعلیم و تربیه برای مهاجرین افغان
AMNA	Creation of the Pilot Schools in Afghanistan	ایجاد مکاتب نمونه در افغانستان (امد)
HCI	Human Concern International	موسسه بین المللی کمک های بشری
ISRA	Islamic Relief Agency	موسسه خیریه اسلامی اشرا
ASC	Afghanistan Study Center	مرکز مطالعات افغانستان
CCA	Cooperation Center for Afghanistan	منا
Unicef	United Nation Children Fund	یونیسف

قابلیت های اساسی زبان دری صنف اول

آماده گی برای خواندن :

طفل قادر خواهد بود که :

- يك عبارت شفاهی را با يك تصویر ارتباط بدهد.
- تصاویر را در يك قصه نام ببرد.
- آوازه های کلمات را با کلمات ارتباط بدهد.
- آوازه های حروف را با کلمات در موقعیت های ابتدائی که لغت شنیده میشود ارتباط بدهد.
- تصاویر را با آوازه ها در حالت های وسطی و نهایی تشخیص بدهد.
- آوازه های کوتاه و طویل را تشخیص بدهد.
- با یکجا کردن آوازه ها، لغات جدید بسازد.
- از سلسله لغات لغت را انتخاب کند که مختلف باشد.
- لغات يك هجائی را بخواند.
- لغات مشابه را تلفظ کند.

درک مفاهیم :

طفل قادر خواهد بود که :

- مفهوم واقعه اول را دريك قصه بیان کند.
- مفهوم واقعه آخر را دريك قصه بیان کند.
- مفهوم واقعه وسطی را دريك قصه بیان کند.
- کاردهای را که جهت بیان قصه ها استفاده میشود ترتیب کند.
- مفهوم اینجا و آنجا را تشخیص و بیان کند.
- مفهوم تداوم را تشخیص و بیان کند.
- مفهوم عقب و پیشرو را تشخیص و بیان کند.
- مفهوم چپ و راست را تشخیص و بیان کند.
- مفهوم فعلی را تشخیص و بیان کند.
- مفهوم امروز را تشخیص و بیان کند.
- مفهوم اوقات روز و شب را تشخیص و بیان کند.
- مفهوم قبل و بعد را تشخیص و بیان کند.
- مفهوم وقت و نا وقت را تشخیص و بیان کند.
- روزهای هفته را بداند.

مهارت‌های نوشتن :

طفل قادر خواهد بود که :

- حروف را با هم ارتباط بدهد.
- شکل حروف را کاپی کند.
- حروف را بنویسد.
- اسم خود را بنویسد.
- حروف را در يك مجموعه از حروف تشخیص بدهد.
- کلمات را با هم ارتباط داده جمله بسازد.
- يك کلمه را از مجموعه کلمات انتخاب کند.
- جملاتی را که حاوی ۲ - ۵ کلمه باشند با هم ارتباط بدهد.

عبارات شفاهی:

طفل قادر خواهد بود که :

- زمان حال حاضر را استعمال کند.
- صفات ساده را استعمال کند.
- ضمائر شخصی {من، آن زن، آن مرد، آنها، ما و شما} را استعمال کند.
- جملاتی را که حاوی ۴ کلمه باشند بخواند.
- ضمائر ملکی {از آن مرد، از آن زن، از من، از آنها، از ما} را استعمال کند.
- فعل داشتن را استعمال کند.
- زمان ماضی ساده را استعمال کند.
- جمع را استعمال کند.
- منفی را استعمال کند.
- جملات سوالیه را استعمال کند.
- حروف ربط را استعمال کند.
- صفات مقایسوی را بکار ببرد.

صنف اول

کودکان آواز حرف (د) را در شرح این کلمه ها بشناسند!

داس   درس   دا   دام   دوا   دست

د اش

د

کودکان باید شکل حرف (د)

را بشناسند!

دا

داد

کودکان حرف (د) را در کلمه

ها بخوانند!

د اش دادا.

د د د د د د د

دا دا دا دا دا دا دا

دادا د

د داد

دادا دادا

نوشتن حرف (د) و (دا)

کلمه های همشکل با هم

وصل شوند!

شاگردان آواز حرف (ش) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

شانه شام شب شیر شاخ شکر شتر

شال

ش
ش

شال

دادا

شال دادا.

دادا شال داد.

د

ل

شا

ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش
ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش	ش
شا	شا	شا	شا	شا	شا	شا	شا	شا

دش

شال

ش

شاد

شال

دش

شاد

ش

شاگردان شکل حرف (ش) را بشناسند.

خواندن حرف (ش) و شناخت آن در کلمه ها.

شناختن کلمه های نو.

نوشتن شکلهای حرف (ش) و شا.

کلمه های همشکل با هم وصل شوند!

شاگردان آواز حرف (ل) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

لاله

لنگ

لالا

لبلیو

لباس

لب

ب

ل

ل

لا

لب

لالا

لب لالا

شناخت شکل‌های

حرف (ل)

خواندن حرف (ل) و

شناخت آن در کلمه ها.

نوشتن شکل‌های حرف

(ل) و (لا)

کلمه های هم‌شکل با

هم وصل شوند.

ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل
ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل
لا	لا	لا	لا	لا	لا	لا	لا

دا
شال
ش
دال

شال
ش
دا
دال

شاگردان آواز حرف (ب) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

بام

بال

باران

بار

باد

بابا

بال

ب

شناخت شکلهای حرف (ب)

ب

با

خواندن حرف (ب) و شناخت

بابا

آن در کلمه ها.

بابا داد.

بابا شال داد.

ل

شا

شناختن کلمه با حرف (ل)

با

ب ب ب ب ب ب ب
ب ب ب ب ب ب ب

نوشتن شکلهای حرف (ب)

شال

دانش

کلمه های همشکل با هم

بال

شال

وصل شوند.

بابا

بابا

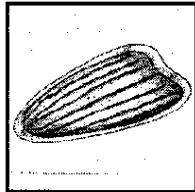
دانش

بال

شاگردان آواز حرف (ن) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

ناک   نام   نان   نخود   ناوه   نادر

نان

ن
ن
نا
نان
نان داد.
بابا نان داد.

دا ————— نا
دا ————— نا

ن   ن   ن   ن   ن   ن
ن   ن   ن   ن   ن   ن
نان   نان   نان   نان   نان   نان
لالا   دال
دال   دانا
لالا   نان
نان   دانا

شناخت شکل‌های حرف (ن)

خواندن حرف (ن) و شناخت آن در کلمه ها.

ساختن کلمه نواز حروف

خوانده شده.

نوشتن حرف (ن) و کلمه (نان)

کلمه های هم‌شکل را با هم وصل کنید!

شاگردان آواز حرف (ر) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

روباه   راه   رخت   رفیق   رازق   راست

رباب

ر
را
دارا
رباب
رباب بابا.
بابا رباب دارد.

ر ر ر ر ر
بابر بابر بابر بابر بابر بابر

رباب	بار
لر	رباب
بار	باد
باد	لر

شناخت شکل حرف (ر)

خواندن حرف (ر) و شناخت آن در کلمه ها.

نوشتن حرف (ر) به شکل جدا و پیوست.

کلمه های همشکل را با هم وصل کنید.

شاگردان آواز حرف (ت) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

تیشه

توت

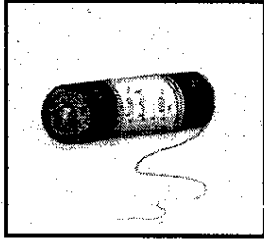
تبر

تار

تب

تاك

تار

ت

ت

تا

تار

دادا تار دارد.

بابا تب دارد.

دست بابا درد دارد.

ت ت ت ت ت

ت ت ت ت ت

تا تا تا تا تا

دار

تشت

تبر

تار

شال

باد

تار

دار

شال

تبر

تشت

باد

شناخت شکلهای حرف (ت)

خواندن حرف (ت) و تشخیص آن در کلمه ها.

نوشتن حرف (ت) و (تا)

کلمه های همشکل با هم وصل شوند.

شاگردان آواز حرف (م) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

ماست

ماما

مادر

ماهی

مار

مار

م

م

ما

ماما

ماما مال دارد.

نادر دام دارد.

مادر شال دارد.

شناخت شکل حرف (م)

خواندن حرف (م) و تشخیص آن در کلمه ها

نوشتن حرف (م) و کلمه (ما)

م م م م م م
م م م م م م
ما ما ما ما ما ما

ساختن کلمه (مردم) از حروف داده

شده.

کلمه های همشکل با هم وصل شوند!

م	د	ر	م
---	---	---	---

مال مادر
دام ما
ما مال
مادر دام

شاگردان آواز حرف (س) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند.

سرد

ساعت

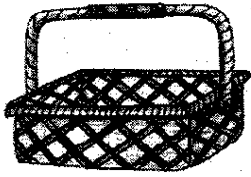
سبز

سبد

سرور

سال

سبد

س

س

سر

سردار

سردار درس داد.

سردار درست درس داد.

ور

دار

درد

سر

س

س

س

س

س

س

س

س

س

س

س

س

س

س

سر

سر

سر

سر

سر

سر

ا

م

ر

س

سال

سالم

درس

سبد

سبد

درس

سالم

سال

شناخت شکل‌های حرف (س)

خواندن حرف (س) و تشخیص آن در کلمه ها.

خواندن هجای مشترک (سر) در کلمه های داده شده.

نوشتن حرف (س) و کلمه (سر)

ساختن کلمه (سرما) از حروف داده شده

کلمه های همشکل با هم وصل شوند.

شاگردان آواز حرف (خ) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند.

خاک   خار   خواب   خر   خال   خام

خار

خ

شناخت شکل‌های حرف (خ)

خ

خا

خار

خواندن حرف (خ) و تشخیص آن در کلمه ها.

خال

خام

خار دارد.

شاخ درخت خار دارد.

سارا شال سرخ دارد.

دامن مادر سرخ است.

خواندن جمله ها و شناخت موقیعت حرف (خ) در کلمه ها.

خ   خ   خ   خ   خ   خ
خ   خ   خ   خ   خ   خ

از کلمه های بی ترتیب جمله ترتیب کنید.

من   دارد   مادر   دامن
مادر من دامن دارد.

من   خار
خار   خار
خام   خام
ملخ   ملخ
من   من

کلمه های همشکل با هم وصل شوند!

شاگردان آواز حرف (ك) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند.

کاه

کندو

کوه

کامران

کتاب

کاکا

کتاب

ك

ك

كا

كاكا

كار

كاكا كار دارد.

خاك نم دارد.

تاك شاخ كلان دارد.

ك ك ك ك ك ك ك

ك ك ك ك ك ك ك

كا كا كا كا كا كا كا

كاكا

كار

كرم

کرد

كرم

کرد

كاكا

كار

شناخت شکل‌های حرف (ك)

خواندن حرف (ك) و تشخیص آن در کلمه ها.

خواندن جمله ها و تشخیص موقعیت و شکل حرف (ك) در کلمه ها

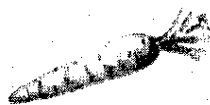
نوشتن حرف (ك) و (كا)

کلمه های هم‌شکل را با هم وصل کنید.

شاگردان آواز حرف (ز) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند

زرد   زمرد   زردك   زن   زانو

زردك

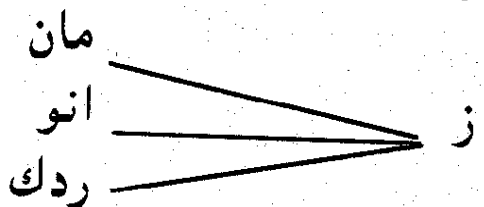

ز
زا
زانو
زن

زمان زردك آورد.
زردك زرد است.
زردك آب دارد.

زن زمان لباس زرد دارد.

ز ز ز ز ز ز
زا زا زا زا زا زا

شناخت شکل حرف (ز)

خواندن حرف (ز) و تشخیص آن در کلمه ها.

خواندن جمله ها و تشخیص موقعیت شکل حرف (ز) در کلمه ها.

نوشتن حرف (ز)

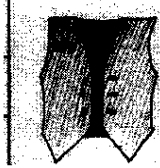
ارتباط حرف (ز) با کلمات

کلمه های همشکل با هم وصل شوند!

شاگردان آواز حرف (و) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

وقت   وردك   واسكت   واسع   وادی

واسكت

و

وا

بابا واسكت دارد.

واسكت بابا سرخ است.

ورزش كارخوب است.

من ورزش را خوش دارم.

و و و و و و و

وا وا وا وا وا وا وا

و ا س ك ت

و	ر	ز	ش
---	---	---	---

و	ا	س	ك	ت
---	---	---	---	---

خواب

ورزش

وا

ورزش

و

خواب

کلمه های همشکل با هم وصل

شوند!

شناخت شکل حرف (و)

خواندن حرف (و) و تشخیص آن در کلمه ها.

خواندن جمله ها و تشخیص موقعیت و شکل حرف (و)

نوشتن حرف (و)

ساختن کلمه واسكت از حروف داده شده

ارتباط حرف (وا)

شاگردان آواز حرف (و) را در وسط کلمه های زیرتشخیص کنند!

کدو

دور

دود

توت

بوت

بوت

و

بوت

ودود بوت دارد.

دش دود دارد.

بابا توت داد.

شناخت شکل حرف (و)

خواندن حرف (و) و تشخیص آواز آن

در وسط کلمه ها

نوشتن (و) و کلمه بوت

و و و و و و

بوت بوت بوت بوت

داد

بوت

دانا

داد

بوت

دانا

توت

توت

کلمه های همشکل را باهم وصل

کنید.

شاگردان آواز حرف (و) را در آخر کلمه های زیر تشخیص کنند!

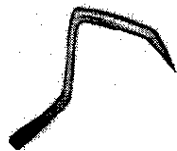
بدو

گرو

دودرو

درو

درو

و

دور

نادر درو دارد.

نادر کشت خود را درو کرد.

و و و و و

درو درو درو درو درو

جو

چوب

پای

نان

بدو

درو

درو

نان

پای

بدو

چوب

جو

تشخیص آواز حرف (و) در کلمه ها

نوشتن حرف (و) و کلمه درو

کلمه های مشابه را با هم وصل

کنید!

شاگردان آواز حرف (و) را در کلمه های زیر تشخیص کنند!

کور   خور   شور   جور   تور

تور

ت

تشخیص آواز حرف (و) در کلمه ها

تور

سردار تور دارد.

تور سردار خوب است.

و   و   و   و

نوشتن حرف (و) و کلمه تور

تور   تور   تور   تور

تور، خوب، تور

سردار----- دارد.

خانه خالیها را با کلمه های مناسب

----- سردار----- است.

داده شده پر کنید!

شاگردان آواز حرف (آ) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

آب   آلو   آفتاب   آورد   آدم

شناخت شکل حرف (آ)

خواندن حرف (آ) و تشخیص آن در کلمه ها.

خواندن جمله ها و تشخیص موقیعت و شکل حرف (آ) در کلمه ها

نوشتن حرف (آ)

ارتباط حرف (آ) با حروف و کلمات داده شده

تکمیل خانه خالیها با کلمه های مناسب

آ   آب

آرزو آب آورد.

آرزو آب سرد آورد.

آب پاك است.

آن آرد است.

آ   آ   آ   آ   آ

آب   آب   آب   آب   آب   آب

ب   ش   لو   رد

آب سرد است.

آرزو _____ آورد.

_____ پاك است.

شاگردان آواز حرف (ا) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

اتن

ابریشم

اره

ابر

انار

شناخت شکل حرف (ا)

خواندن حرف (ا) و تشخیص آن در کلمه ها.

خواندن جمله ها و تشخیص موقعیت و شکل حرف (ا) در کلمه ها.

نوشتن حرف (ا) و کلمه (انار)

انار

انار

اسد انار آورد.

انار را خوش دارم.

انار شیرین است.

ا ا ا ا ا ا ا

انار انار انار انار انار انار

من انار را خوش دارم.

اسد

انار

شیرین

اسد

انار

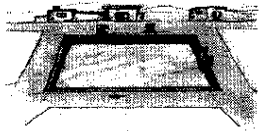
شیرین

کلمه های همشکل با هم وصل شوند.

شاگردان آواز حرف (پ) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

پالک   پاکت   پل   پدر   پشم

پل

پ

پ

پا

پدر پالک آورد.

مادر پالک را پاک کرد.

آن پل خراب است.

پ پ پ پ پ پ پ

پ پ پ پ پ پ پ

پا پا پا پا پا پا پا

خ ر ا ب خراب

پ ا ل ک

م ا د ر

پ د ر

پ	و	د	ب	پ	م	ب	س
---	---	---	---	---	---	---	---

شناخت شکل حرف (پ)

خواندن حرف (پ) و تشخیص آن در کلمه ها.

خواندن جمله ها و تشخیص موقعیت حرف (پ) در کلمه ها.

نوشتن حرف (پ)، (پ) و (پا)

ساختن کلمه ها از حروف داده شده

دورحروف (پ) را حلقه کنید.

شاگردان اواز حرف (ی) را در وسط کلمه های زیر تشخیص کنید!

شیر

سیب

تیغ

میخ

پرویز

میز

میز

یـ

خواندن حرف (ی) و تشخیص موقعیت آن در کلمه ها

میز

منیر مکتب است.

در مکتب میز و چوکی است.

استاد شاگردان را درس داد.

منیر میز خود را پاک کرد.

میز میز میز میز میز میز میز

نوشتن حرف (ی)

میروود میروود میروود میروود میروود

چ و کی

م ی ز

از حروف داده کلمه ها بسازید.

س ی ب

م ن ی ر

نام شکل های داده شده را بنویسید.

این ----- است.

او ----- را خوش دارد.

من ----- را خوش دارم.

شاگردان آواز حرف (ع) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

عید

عمه

عصا

عقرب

عینک

عینک

ع

ع

ع

ع

عالم روز عید عادل را دید.

عادل عینک داشت. او عادل را عید

مبارکی داد. عالم با عادل وداع

کرد.

ع ع ع ع ع ع ع

ع ع ع ع ع ع ع

ع ع ع ع ع ع ع

عینک عالم کلان است.

عینک عالم کلان است.

عالم عادل را دید.

عادل عالم را دوست دارد.

عالم به عادل کاغذ داد.

شناخت شکل‌های حرف (ع)

خواندن حرف (ع)

خواندن متن و تشخیص موقعیت و شکل حرف (ع) در کلمه ها.

نوشتن شکل‌های حرف (ع)

نوشتن جملات توسط شاگردان

شاگردان آواز حرف (غ) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

غار

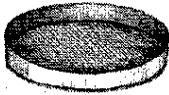
غژدی

غوره

غچی

غربال

غربال

غ

غ

غ

غا

زاغ بال دارد.

زاغ در باغ است.

او بغل درد است.

مادر آرد را غربال کرد.

غ	غ	غ	غ	غ	غ	غ
غ	غ	غ	غ	غ	غ	غ
غ	غ	غ	غ	غ	غ	غ
غا	غا	غا	غا	غا	غا	غا

غ

ریال

لام

بار

زاغ بال دارد.

مادر آرد را _____ کرد.

در _____ آلو خوردم.

شناخت شکل حرف (غ)

خواندن حرف (غ)

خواندن جمله ها و تشخیص موقعیت حرف (غ) در کلمه ها

نوشتن حرف (غ)

ارتباط حرف (غ) با کلمه ها

تکمیل خانه خالی توسط کلمه های مناسب

شاگردان آواز حرف (ی) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

یا قوت

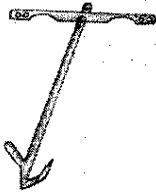
یا سین

یا بو

یا ل

یا و

یا و

یا

یا

یا و نجار است.

او یا و می سازد.

یا و از یا و یا و خرید.

یا و از یا و یک یا و نو خرید.

یا یا یا یا یا یا یا

یا و یا و یا و یا و یا و

یا یا یا یا یا یا یا

یا و

یا و

یا و یا و

یا و یا و

سین

و

بو

ر

یا

شناخت شکل حرف (ی) در ابتدای

کلمه

خواندن حرف (ی) و تشخیص موقعیت

آن در کلمه ها.

خواندن متن

نوشتن حرف (یا) و (یو)

ساختن کلمه ها توسط حروف داده

شده.

وصل نمودن (یا) با کلمه ها

شاگردان آواز حرف (ی) را در آخر کلمه های زیر تشخیص کنند
تکری   چتری   گادی   سبزی   شادی

بخاری

زمستان کابل سرد است.

مردم بخاری می خرنند.

مردم لباس پشمی میپوشند.

ما در مکتب خود بخاری داریم.

بخاری مکتب ما کلان است.

ی ی ی ی ی ی ی
 روی روی روی روی روی روی
 می می می می می می می

در زمستان ---- می بارد.

_____ از دکان بخاری خرید.

باران	بخاری
بخاری	نازی
نازی	پشمی
پشمی	باران

شناخت شکل حرف (ی)

خواندن حرف (ی) و تشخیص موقعیت آن در کلمه ها.

خواندن متن

نوشتن حرف (ی) و کلمه های (روی) و (می)

تکمیل خانه خالی با کلمه های مناسب

کلمه های همشکل با هم وصل شوند.

شاگردان آواز حرف (ی) را در آخر کلمه های زیر تشخیص کنند!

پای   چای   لای   جای

پای

ی

تشخیص حرف (ی) در آخر کلمه ها

پای

پای نادر درد داشت .

او از درد پای وای وای میکرد .

مادرش او را چای و دوا داد .

زردك زرد است .

نوشتن شکل حرف (ی)

ی ی ی ی ی ی ی

یا یا یا یا یا یا یا

چای

جای

بوت

پای

لای

باغ

باغ

لای

پای

بوت

جای

چای

کلمه های مشابه را با هم وصل نمایید!

شاگردان آواز حرف (چ) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

چپرکت

چشم

چای

چاق

چتری

چتری

چ

چ

چا

چادر

دیروز مادر من در بازار بود.

او از بازار چتری و مرچ خرید.

باران می بارید در باران چتری خوب

است. چتری مادرم سرخ است.

چ چ چ چ چ چ چ

چ چ چ چ چ چ چ

چا چا چا چا چا چا چا

چادر چادر چادر چادر چادر چادر چادر

چتری

چ تری

م ر چ

چ ا د ر

شناخت شکل‌های حرف (چ)

خواندن حرف (چ)

خواندن متن و تشخیص موقعیت و شکل حرف (چ) در کلمه ها.

نوشتن حرف (چ) و کلمه های (چا) و (چادر)

از حرف های داده شده کلمه بسازید،

شاگردان آواز حرف (ق) را در ابتدای کلمه های زیر تشخیص کنند!

قمری

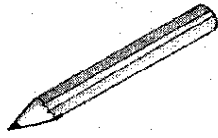
قیچی

قروت

قیماق

قلم

قلم

ق

ق

قاق

قادر نان قاق را بازار برد.

قادر برادر قمر است.

قادر از بازار برای قمر قلم خرید.

او قلم را به قمر داد.

قمر بسیار خوش شد و از او تشکر کرد.

شناخت شکل های حرف

(ق)

خواندن حرف (ق) و

شناخت آن در کلمه ها

نوشتن حرف (ق) و کلمه

(قاق)

کلمه ها را بخوانید!

ق ق ق ق ق ق ق ق
ق ق ق ق ق ق ق ق
قاق قاق قاق قاق قاق قاق قاق

قلم، عینک، چتری، چوکی، بخاری، سبد، میز

شاگردان آواز حرف (هـ) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

همسایه

هیل

هارون

هوا

هاون

هاون

هـ

ها

هاون

هارون از آهن هاون ساخت.

او هاون را برای مادر آورد مادر هیل را در

هاون کوبید .

قمر هیل را در چای سبز انداخت. او چای را

برای هارون آورد.

هـ هـ هـ هـ هـ هـ هـ

ها ها ها ها ها ها ها

هاون هاون هاون هاون هاون هاون هاون

ت	ا	ل	هـ	ب	هـ
---	---	---	----	---	----

سبد
هاون
چتری
میز
چوکی

میز
چوکی
چتری
سبد
هاون

شناخت شکل‌های حرف (هـ)

خواندن حرف (هـ)

خواندن متن و تشخیص موقعیت و شکل

حرف (هـ) در کلمه ها.

نوشتن حرف (هـ) (ها) و کلمه (هاون)

حرف (هـ) را نشان بدهید و دور آن خط

بکشید!

کلمه های هم شکل با هم وصل شوند!

شاگردان آواز حرف (ه) را در کلمه های زیر تشخیص کنند!

میوه

سیاه

کاه

گیاه

ماه

چاه

چاه

ه

چاه

چاه آب پاك دارد.

پدر خالده برای چاه سرپوش ساخت.

سر پوش برای چاه خوب است.

خالده همراه سایره از چاه آب آورد.

خالده و سایره با هم همکاری دارند.

ه ه ه ه ه ه ه

چاه چاه چاه چاه چاه

چاه آب پاك دارد.	چاه آب پاك دارد.
	چاه سرپوش دارد.
	خالده و سایره از چاه آب آوردند.

چاه
خوب
است
پاك
پوش

است
چاه
خوب
پوش
پاك

شناخت شکل های حرف (ه)

خواندن حرف (ه)

خواندن متن و تشخیص موقعیت و شکل حرف (ه) در کلمه ها

نوشتن حرف (ه) و کلمه (چاه)

نوشتن جملات در خانه خالی ها

کلمه های هم شکل با هم وصل شوند!

شاگردان آواز حرف (ج) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

جال

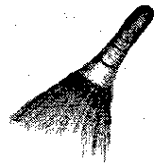
جواری

جاکت

جام

جاروب

جاروب

ج

ج

جاروب

جمال پدر ایرج است.

او دیروز در بازار بود .

او از بازار جاروب و برنج خرید.

مادر سراج بام را جاروب کرد.

او برای شب برنج پخت.

ج ج ج ج ج ج ج

جو جو جو جو جو جو جو

جاروب جاروب جاروب جاروب

ن	ا	ج	ه	ج
---	---	---	---	---

قلم
میز
جاروب
سبد

جاروب
سبد
میز
قلم

شناخت شکل‌های حرف (ج)

خواندن حرف (ج)

خواندن متن و تشخیص موقعیت و شکل

حرف (ج) در کلمه ها

نوشتن حرف (ج)، جو و جاروب

کلمه های همشکل باهم وصل شوند!

شاگردان آواز حرف (ه) را در آخر کلمه های زیر تشخیص کنند:

پخته   چشمه   خانه   لاله

لاله

ه

لاله

در بهار باران می بارد.

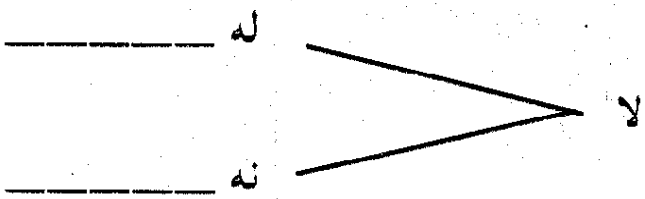
باران برای کشت و کار خوب است.

در بهار در دشت ها لاله می روید.

لاله سرخ است و بوی خوب دارد.

ه ه ه ه ه ه ه ه ه ه ه ه

لاله لاله لاله لاله لاله لاله لاله لاله لاله لاله

لاله		خانه
خرابه		چاه
جاروب		شانه
سبد		میز
پاک		پوقانه
میوه		خرابه

شناخت شکل های حرف (ه)

خواندن متن و تشخیص موقعیت و شکل حرف (ه) در کلمه ها

نوشتن حرف (ه) و کلمه لاله

ارتباط لا با کلمه های مربوط آن

ارتباط (ه) با کلمات مربوطه آن

شاگردان آواز حرف (ف) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند:

فامیل

فقیر

فواره

فابریکه

فابریکه

ف

ف

فابریکه

فواد و عارف در فابریکه کار میکنند.

آنها در فابریکه نساجی کار میکنند.

در فابریکه نساجی هر قسم تکه بافته

میشود. تکه های این فابریکه در بازار به

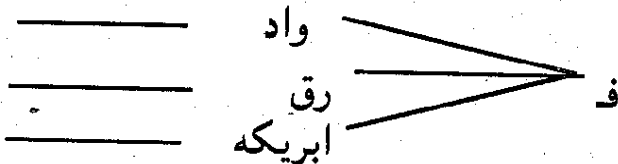
فروش میرسد. تکه های ساخت این فابریکه

به مفاد فامیل ها است.

ف ف ف ف ف ف ف

ف ف ف ف ف ف ف

ف			ر				ه
---	--	--	---	--	--	--	---

شناخت شکل های حرف (ف)

خواندن متن و تشخیص موقعیت و شکل حرف (ف) در کلمه ها

خواندن متن

نوشتن حرف (ف) و کلمه فابریکه

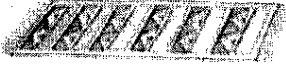
خانه های خالی را با نوشتن حروف مناسب پر کنید. (فابریکه)

ساختن کلمه ها از حرف (ف) و کلمه های داده شده.

شاگردان آواز حرف (گ) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

گلیم   گل   گرگ   گرده   گندم   گلاب

گلیم

گ

گ

گل

گل زمان در ده زنده گی دارد.

در ده زنان گلیم میبافند.

گلیم بافی کار خوب است.

روز شنبه گل زمان گلیم را به بازار برد.

او گلیم را به قیمت خوب فروخت و فایده

کرد.

گ   گ   گ   گ   گ   گ

و   ر   گ   ن   م   گ   ن

بازار

خوب

گل

گلیم

گل

گلیم

خوب

بازار

شناخت شکلها و خواندن حرف گ

خواندن متن و تشخیص موقعیت شکل

حرف (گ) در کلمه ها

نوشتن حرف (گ) و کلمه گل

حرف (گ) را نشان بدهید و دور آن خط

بکشید!

کلمه های هممشکل باهم وصل شوند!

شاگردان آواز حرف (ژ) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

ژاله

ژیل

ژولیده

ژنده

ژاله

ژ

ژاله

در بهار باران میبارد. گاهی ژاله هم میبارد. رنگ ژاله سفید است. ژاله برای زراعت خوب نیست. ژاله شگوفه و گلها را خراب می کند. خواهر مژده ژیلا نام دارد. او در مکتب درس میخواند. ژیلا و مژده هر دو یکجا به مکتب میروند. آنها در درس لایق هستند.

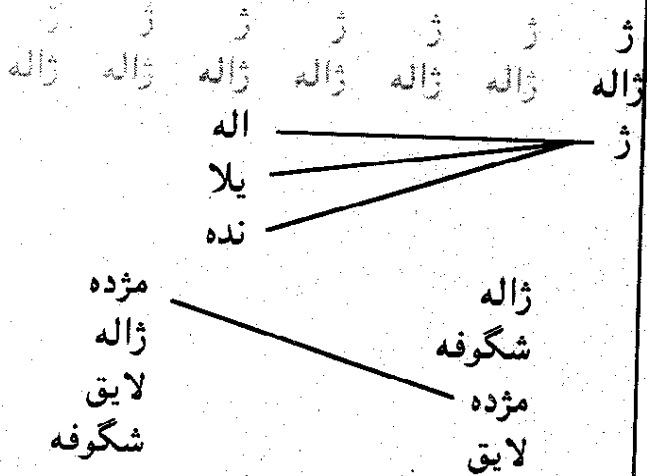
شناخت حرف (ژ)

خواندن حرف (ژ) و تشخیص آن در کلمه های داخل متن.

خواندن متن.

نوشتن حرف (ژ) و کلمه (ژاله)

کلمه های همشکل باهم وصل شوند!

شاگردان آواز حرف (ح) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

حوض

حمام

حمل

حاصل

حج

حج

ح

شناخت شکلهای حرف (ح)

ح

خواندن حرف (ح) و تشخیص آن در کلمه ها

حج

حج از جمله پنج بنای اسلام است.

معلم ما پارسال حج رفت. حالا او حاجی

است. پدر محبوبه حمید نام دارد. او

همسایه ماست. او میخواهد سال آینده حج

برود. من هم آرزو دارم حج بروم.

ح ح ح ح ح ح ح

ح ح ح ح ح ح ح

حج حج حج حج حج حج حج

ح ج

نوشتن حرف (ح) و کلمه حج

ح ن ج

از حروف داده شده کلمه ها بسازید.

س ی

ق ی

س ح

ح ق

شاگردان آواز حرف (ص) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

صاف

صندوق

صلح

صبح

صابون

صابون

ص

ص

صابون

صادق يك شاگرد پاك است.

او هر روز صبح وقت از خواب میخیزد.

دست و روی خود را با آب و صابون می شوید.

بعد از خوردن چای صبح به مکتب میرود.

او در مکتب درس میخواند. او شاگرد صنف

اول است. او امروز درس صلح را میخواند.

ص ص ص ص ص ص ص

ص ص ص ص ص ص ص

ص	ن	ف	صنف
ص	ا	د	ق
ص	ا	ب	و
			ن

ابون

ادق

بح

ص

شناخت شکلهای حرف (ص)

خواندن حرف (ص) و تشخیص آن در کلمه ها

خواندن متن

نوشتن حرف (ص)

ساختن کلمه ها از حروف داده شده.

ارتباط حرف (ص) در شروع کلمه ها.

شاگردان آواز حرف (ث) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند:

ثواب   ثربا   ثقیل   ثابت   ثبت

ثواب

ث

شناخت شکل‌های حرف (ث)

ث

ثربا

خواندن حرف (ث) و تشخیص آن در کلمه ها

ثربا دختر با تربیه است.

به هر کس سلام می دهد. سلام دادن ثواب دارد. عثمان رفیق غوث است عثمان و غوث

خواندن متن .

هر دو در يك صنف درس می خوانند . آنها

کار های خوب می کنند. کردن کار خوب

ثواب دارد. نیکی به دیگران هم ثواب دارد.

ث   ث   ث   ث   ث   ث   ث

ث   ث   ث   ث   ث   ث   ث

ثربا   ثربا   ثربا   ثربا   ثربا   ثربا   ثربا

نوشتن حرف (ث) و کلمه ثربا

جا های خالی را با حرف پوره یا نیمه (ث) پر کنید و بخوانید.

_____ و اب، _____ ربا، _____ یت، _____ مان،

ن	ز	د
ا	ر	ا
ك	د	س
ت ا ب	ع ی ن ك	ی ب
کتاب	عینک	سیب

از حروف هر ستون مانند مثال کلمه ها بسازید.

شاگردان آواز حرف (ط) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

طیاره   طوطی   طشت   طاووس   طناب

طیاره

ط

طیاره

شناخت شکل حرف (ط)

طیاره بال دارد و به هوا میرود. به جا های دور به طیاره میروند. طارق خیاط است. خواهر او طیبه نام دارد. طارق و طیبه روز جمعه با طیاره حج رفتند. حج رفتن فرض است. طارق در طیاره پهلوی خواهر خود نشسته بود. برای آنها سفر با طیاره بسیار دلچسپ بود. در طیاره همراه آنها يك طییب هم بود.

خواندن حرف (ط) و تشخیص آن در

متن

خواندن متن

ط ط ط ط ط ط ط
طیاره طیاره طیاره طیاره
ش، _____ طارق خیا _____ و _____ ی

نوشتن حرف (ط) و کلمه طیاره

جا های خالی را با حروف پوره یا نیمه پر کنید.

قمری جوان جاروب بادام انار باران طوطی
قلم قیماق برگ، قلب

کلمه های داخل چوکات را مقابل حروف مربوط آن بنویسید.

شاگردان آواز حرف (ذ) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

ذغال   ذاکر   ذره بین   ذکریا   ذکی

ذغال

ذ
ذغال

زمستان کابل سرد است مردم در خانه های خود بخاری یا
صندلی میگذارند در صندلی از ذغال استفاده میشود.
ذغال بلوط باید خوب تازه شود و بعد از آن در صندلی
گذاشته شود. اگر ذغال خوب تازه نشود خطر دارد، ذاکره،
ذکریا و ذکی در زمستان در زیر صندلی قصبه میگویند.
مادر کلان آنها که عینک ذره بینی دارد برایشان قصبه های
خوب میگوید.

ذ   ذ   ذ   ذ   ذ   ذ
ذغال   ذغال   ذغال   ذغال   ذغال   ذغال

زمستان کابل چطور است؟ (گرم، معتدل، سرد)
ذغال بلوط برای چی استفاده میشود؟

(پخت و پز، صندلی، نجاری)

اگر ذغال خوب تازه نشود ___ دارد.
مردم در زمستان از ___ یا ___ استفاده میکنند.
ذغال ___ باید خوب تازه شود.

شناخت شکل حرف (ذ)

خواندن متن تشخیص آواز (ذ)

نوشتن حرف (ذ) و کلمه ذغال

جواب صحیح سوالها را چوکات کنید!

از متن خوانده شده کلمات مناسب را
در خانه های خالی ها بنویسید!

شاگردان آواز حرف (ظ) را در شروع کلمه های زیر تشخیص کنند!

ظرف   ظفر   ظریف   ظاهر   نظیفه

ظرف

ظ

شناخت شکل حرف (ظ)

ظرف

ظریف روز سه شنبه با ظریفه به بازار رفت . آنها در بازار نظیفه را دیدند . نظیفه از دوکان ظاهر ظرف میخرد . ظرفها بسیار نظیف بودند . در دکان ظاهر ظرفهای قشنگ بود . نظیفه از دکان ظاهر ظرفهایی قشنگ برای ظهور و ظاهره تحفه خرید . هفته آینده عروسی ظهور و ظاهره است . بعد از خرید ظرفها نظیفه با ظریف و ظریفه خدا حافظی کرد .

خواندن حرف (ظ) و تشخیص آن در کلمه ها

ظ   ظ   ظ   ظ   ظ   ظ   ظ

نوشتن حرف (ظ)

ظریف   ظریف   ظریف   ظریف   ظریف   ظریف   ظریف

متن را خوانده و کلمه های مناسب را در خانه های خالی ها بنویسید .

آنها در بازار _____ را دیدند .

هفته آینده عروسی _____ و _____ است .

نظیفه با _____ و _____ خدا حافظی کرد .

ظرف ها بسیار _____ بودند .

نظیفه از دکان کی ظرفها را خرید ؟

ظهور ، ظاهر ، ظریف

ظریف با ظریفه کدا م روز به بازار رفت ؟

یکشنبه ، دوشنبه ، سه شنبه

جواب صحیح سوالها را حلقه کنید!

شاگردان آواز حرف (ء) را در وسط کلمه های زیر تشخیص کنند!

قرائت مؤدب مؤمن رؤف رؤیا

قرائت

ء

رؤیا يك دختر مؤدب است. او در خانه خود با هرکس رویه خوب دارد. او قرآن کریم را خوب قرائت میکند.

رؤیا با برادرش مؤمن به اندازه زیاد در درسها کمک میکند. او يك دختر بسیار رؤف و مهربان است. مؤمن برادر کلان رؤیا را بسیار دوست دارد.

ء ء ء ء ء ء ء

قرائت قرائت قرائت قرائت قرائت قرائت قرائت

رؤیا يك دختر _____ است.

رؤیا قرآن کریم را خوب _____ میکند.

او يك دختر بسیار _____ و مهربان است.

رؤیا با برادرش _____ به _____ زیاد در درسها کمک میکند.

_____ برادر کلانش _____ را بسیار دوست دارد.

رؤیا يك دختر چی است؟

(مهربان است مؤدب است ذکی است)

قرآن کریم را کی خوب قرائت میکند؟

(مؤمن ، رؤف ، رؤیا)

شناخت شکل حرف (ء)

خواندن متن تشخیص آواز (ء)

از متن خوانده شده کلمات مناسب را

در خانه خالی ها بنویسید!

جواب صحیح سوالها را چوکات کنید!

سال

يك سال چهار فصل است فصل های سال عبارت اند از: بهار، تابستان، خزان و زمستان.

يك فصل سه ماه است . يك سال دوازده ماه است.

ماههای سال اینها اند: حمل، ثور، جوزا، سرطان، اسد، سنبله، میزان، عقرب، قوس، جدی، دلو و حوت.

يك ماه چهار هفته است و يك هفته هفت روز است.

روز های هفته این ها اند: شنبه، یکشنبه، دوشنبه، سه شنبه، چهارشنبه، پنجشنبه و جمعه

تمرین:

يك سال چند فصل است ؟

يك سال چند ماه است ؟

روز های هفته را نام بگیرید؟

فصل های سال عبارت اند از: _____، _____، _____، _____ است.

وطن

وطن ما افغانستان است. افغانستان خانه مشترک همه افغانها است. هر کس از افغانستان باشد، افغان است. در افغانستان پشتون ها، تاجکها، هزاره ها، بلوچها، ازبکها، ترکمنها و دیگر ملیت ها زنده گی میکنند. همه ما با هم برادر هستیم.

وطن ما کوههای بلند و دشتهای سرسبز دارد. وطن ما دریا های خروشان دارد. ما وطن خود را آباد میکنیم. ما وطن خود را دوست داریم.

در افغانستان کدام ملیت ها زنده گی میکنند؟

وطن ما ___ و ___ سرسبز دارد.

ما وطن خود را ___ داریم.

افغانستان خانه مشترک همه ___ است.

وطن ما دریا های ___ دارد.

خانه ما در ده است . ده ما نزدیک دریا است . دریا آب زیاد دارد ، مردم ده ما از آب دریا زمین ها و باغهای خود را آب میدهند . در ده ما باغهای زیاد است در باغها میوه های قسم قسم است ما در باغ خود درختهای سیب ، ناک ، زردآلو ، آلبالو و گیلاس داریم .
 هوای ده خوب است . در ده ما مکتب است . بچه ها و دخترها به مکتب میروند .

متن زیر را خوانده و خانه های خالی را از کلمات داده شده چوکات پر کنید :

باغهای ،	زمین ها ،	باغ های ،	سیب ،	زردآلو ،
ناک ،	آلبالو ،	مکتب ،	بچه ها ،	دخترها

مردم ده ها از آب دریا _____ و _____ خود را آب میدهد .
 ما در باغ خود درختهای _____ ، _____ ، _____ و _____ داریم .
 در ده ما _____ است . _____ و _____ به _____ میروند
 چرا زندگی در ده خوب است ؟

پدر و مادر

پدر و مادر بر ما بسیار مهربان هستند. برای ما خوراک و پوشاک آماده میکنند. قلم، کتاب، کتابچه و چیزهای دیگر میخرند. در یاد گرفتن درسها با ما کمک میکنند. پدر و مادر بر ما بسیار حق دارند. من پدر و مادر خود را بسیار دوست دارم و به آنها احترام زیاد میکنم.

از کلمات داخل چوکات خانه های خالی جملات زیر را پر کنید:

خوراک، کتاب، قلم، پوشاک، کتابچه، مهربان

چرا پدر و مادر را دوست داریم؟

پدر و مادر برای ما _____ و _____ آماده میکنند.

_____، _____، _____ و چیزهای دیگر میخرند.

پدر و مادر بر ما بسیار _____ دارند.

من آب روان استم

در باغ روانم من   در دشت دوانم من
من زنده کنم عالم   جانبخش جهانم من

من آب روان استم

من راحت جان استم

پایین شوم از کوهها   پیچیده و غلتیده
تا پیش شما آیم   رقصیده و رقصیده

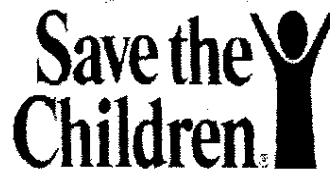
من آب روان استم

من راحت جان استم

گر من نروم در کشت   کی سبز شود گندم
از فیض وجود من   آسوده بود مردم

من آب روان استم

من راحت جان استم

**Supported and coordinated by UNICEF and
Save the Children (USA)**

Printed at Intol Printing and Packaging
